

האנושות נבנית על המצוינות של השואפים ועל השאיפה של המצוינים,

נשיאת האוניברסיטה, ראש העיר, מנכלית העירייה זוכות וזוכים בני ובנות משפחה מכובדי כולם. אני גאה ונרגשת לעמוד כאן הערב יחד עם חברי לזכייה ולקבל באוניברסיטת בן גוריון בנגב את אות הבוגרת המצטיינת.

אוניברסיטת בן גוריון בנגב, הנושאת את שמו של ענק החזון והרוח דוד בן גוריון, מהווה כוכב צפון של מצוינות. היא מייצגת מעצם הווייתה, מגדלור ייחודי, שאפתי ופורץ דרך, ליצירת ידע, ללמידה, להתקדמות ולהתפתחות, מתוך כמיהה גדולה להציע קדימה את האנושות במגוון תחומי הדעת והיצירה, תוך שמירה על מקצוענות, סקרנות ויצירתיות, ובו בעת על ספקנות וצניעות, צניעות בפני גבולות הידע האנושי, וספקנות המאפשרת באחריות, באומץ, בהעזה ובפריצות דרך מחשבתיות והרואיות, להפריך את אשליות הידיעה: האשליות על היבשות והימים טרם קולומבוס ומגלן, האשליות על השמים טרם קופרניקוס גלילאו וקפלר, האשליות ביחס לאטום טרם ניוטון דלטון מקסוול ואיינשטיין ועוד.

אולם הגיבורים האנושיים אינם מסתפקים בניתוח מיתוסים רווחים ודוגמות של מלומדים, הם מאמינים באדם ובעוז רוחו, הם דבקים בחלומם לשנות את העולם ולעשותו למקום טוב יותר בעבור כולם, הם מעורבים, מחויבים לזולת ומאמינים כי האנושות נבנית על המצוינות של השואפים ועל השאיפה של המצוינים, והמצוינים אכן משנים את העולם, באהבה באמונה ובתשוקה המעניקים תקווה, הם יוצרים רבולוציה של האבולוציה לא רק החזק שורד, לכולם יש מקום, והמערכת כולה משתנה, מתפתחת וצועדת לקראת עתיד טוב יותר. כפי שכתב מורטון מנדל בספרו "הסוד טמון באנשים - " הכל תלוי באנשים, כל השאר הוא הערת שוליים, ...אדם אחד יוצא מין הכלל יכול לשנות את העולם".

שי עגנון עליו השלום, כתב פעם כי "שתי מתנות טובות נתן הקב"ה לאנשי סגולתו: חקר נפש האדם וסיפור סגולותיו, חקר נפש האדם – בידי חכמי מדע וסיפור עלילותיו בידי האמנים". המתנה האמיתית היא לדעת לשלב בין חכמת הראש לחכמת הלב ולמזג מזה ומזה, בעשייה ערכית ובחירה אנושית, ולהעניק משנה תוקף לאמירתו של ניטשה כי האמת איננה עניין לגילוי אלא ליצירה ולכתיבה בדיו העשייה. ולשפת העשייה פנים רבות, כמגוון האותיות שבאמצעותן נכתבות יצירות מופת מגוונות, מגנא כרטא המאפשרות אחדות ושונות, ריבוי גוונים וייחודיות.

עוד מרחיב שי עגנון ומשתף בסיפור מופלא הממחיש לנו את כוחו ועוצמתו של איש הרוח והמעש כי באחד ממפגשיו עם פרופ' לנדאו שהיה מתמטיקאי דגול באוניברסיטה העברית בירושלים, אמר לו האחרון " אנחנו המתמטיקאים משתדלים כל ימינו לעשות את העקום למישור והנה אתה עשית זאת בספרך והיה העקוב למישור".

אנו כחלק מהחברה, מחויבים כל אחד בחלקת האלוהים הקטנה שלו, לא להפוך את העקוב למישור, אלא ליצור נקודות צמיחה ואור, לבנות באופן יצירתי את הפריזמה החברתית הייחודית דרכה נשבר האור הלבן והחד גוני למגוון הזדמנויות, היוצרות רקמה אנושית ייחודית העולה על סך מרכיביה.

אנו כולנו בחרנו לשנות את העולם תוך התבוננות בעיניים טובות, בנוף הסובב, האישי והאנושי, הנוף שמאפשר לראות את העשייה כהזדמנות, כצורך תמידי, לא לעמוד מן הצד, אלא לזמן, לאפשר ובעיקר להוביל, אל המחוזות בהם אנו רוצים להימצא, כשאנו מתבוננים במה שכולם ראו לפנינו אך מצליחים לגלות במראות ישנים, רגעים חדשים ומרגשים כמאמרו של אלתרמן בשיר ירח – גם במראה ישן נושן יש רגע של הולדת.

אנו זוכרים תמיד כי בדרך למצויינות המצויינות היא הדרך, המצויינות איננה נחלתן של תכניות או של פרויקטים גדולים, המצויינות עניינה בבני אדם, בסקרנותם, ביצירתיות שלהם, בדוגמא האישית וברצון ללמוד, להתקדם, להשפיע ולעשות כל דבר באופן הכי טוב, הכי מפתיע, הכי חדשני ובכך להטביע חותמם. שכן כשם שהאדם הוא תבנית נוף מולדתו, שאיפותיו של האדם הן תבנית נוף התנסותו, וככל שההתנסויות תהיינה רבות יותר, מגוונות יותר ומאתגרות יותר כך בהתאם יעלה גם רף החלומות והשאיפות.

צניעות, מצויינות, מקצוענות, התבוננות השתנות, ערבות ואחריות אלו הם החומרים מהם עשוי המצפן המוסרי לעשייתנו כולה, מצפן המורה את הדרך בשביל השליחות, בהליכה ייחודית זו גזרנו על עצמנו חידוש וחדשנות תוך כבוד לקיים ובו בעת הבנייה מתמדת של נדבכים חדשים בבחינת "הישן יתחדש והחדש יתקדש". אנו מחוייבים באהבה ובענווה להמשיך לצעוד בדרך, לכובשה ולעצבה בהווה למען הדורות הבאים ולהובילם לסלול דרך אל פסגות העתיד כי כמאמרו של יצחק שדה "כרוחב הבסיס כך גובה הפסגה". בהערכה כנה ובציפייה גדולה להמשך עשייה מלאת תקווה.